

SCAN | POLE

SKOGEIERENS GUIDE

Vokser verdens beste stolper i skogen din?

Slik kjenner du igjen stolpetrær i skogen din

Vi er en av Europas ledende stolpeprodusenter, og det er viktig for oss at vi produserer produktene våre av høykvalitets furu. Det er viktig for oss å kunne tilby en rettferdig pris for stolpetrær som vokser i skogen, og at skogeiere får nytte av dem.

Denne guiden er laget for alle skogeiere. Guidens formål er å gjøre det lettere å identifisere stolpetrær og dermed finne ut om det finnes verdifulle trær i skogen din.

Du kjenner lett igjen et godt stolpetre ved følgende kjennetegn:

- 1 Furustammene er rette.
- 2 Kronens grener gjentar seg regelmessig og har relativt jevn størrelse. Dersom stammen blir så grenete at den ikke kan brukes som sagtømmer, kan den heller ikke benyttes som stolpe.
- 3 Stolpetrær vokser hovedsakelig på tørr- og frisk mark (middels-høy bonitet). Dersom markene har frodig vegetasjon (høy bonitet) bør trærne ha tilstrekkelig tett vekst og stolpetrærne bør ikke være utsatt for snøskredd.
- 4 Stolpestammene har ikke gankvister eller føyrer.
- 5 På lav furubonitet legger man ofte merke til at stolpestammene er tilstrekkelig lange og har god nok toppdiameter til stolpeproduksjon. Vanligvis er den korteste stolpen 9 meter lang, mens den lengste stolpen er 24 meter lang.
- 6 Hvis skogen er i bløt mark bør trærne ha egenskaper som beskrevet i punkt 1-2. Skogens vannbalanse må ha vært stabil gjennom hele furuens livssyklus.

Hvilke typer stokker egner seg ikke som stolper?

TØRR SKOGMARK

Det tilhørende bildet viser en tørr mark i en furuskog. Treet midt i bildet har en middels grov stamme. Greinene reduserer ikke treet's egnethet som stolpestokk. Grenenes kvalitet og mønster sier noe om treet's retthet og eventuelle forstyrrelser i lengdeveksten.

- Grenkransene gjentar seg ikke regelmessig i samsvar med normale årsvekster.
- Formen på de tørre og friske grenene rundt stammen er uregelmessig, grenene kan være både tykke og lange.
- Enkelte grener vokser innover mot stammen.
- Stammen har flere grener på en kort strekning, under 80 cm.

Disse egenskapene indikerer problemer knyttet til treet's vekst på ulike voksesteder og forstyrrelser i lengdeveksten. Når nesten alle trærne er av denne typen, kan man ikke få stolpestokker fra hogstområdet. Hvis omtrent halvparten av trærne er av denne typen, vil kun 2 - 20 % av tømmeret kunne brukes til stolpestokker.

På tørr mark skyldes den type greining (overfor) vanligvis vekstforstyrrelser. Toppknoppen vokser ikke normalt i lengden, noe som kjennetegnes ved at grenene vekselvis er lange og tykke. Grenkransene gjentar seg ikke regelmessig på stammen i samsvar med normal årlig vekst. De fleste stammer av denne typen er ikke rette nok.

FRODIG SKOGMARK

På frodige marker oppstår krumning når den årlige veksten har vært for sterk, eller når snø har knekt den voksende toppen. Etter bruddet begynner grenene å vokse langs stammen, med tydelig fortetning i greinringene som følge av konkurranse om det nye toppskuddet..

På stedet der toppen har blitt brutt, får treet en knekk eller en synlig sidegren. Stammen blir uregelmessig der grenene sitter.

MYR OG BLØTSKOGMARK

På myr og bløtskogmark, der vannbalansen ikke har vært optimal (se bildet ved siden), har treet's vekst avtatt. På en kort strekning midt på stammen kan det være flere årssringer med sideskudd før grøfting. Dette medfører som regel også en bøy på stammen på dette punktet. Raske endringer i vannforholdene kan dessuten få stammen til å lene seg.

Stammen på dette bildet er ikke egnet som stolpestokk. Den har flere greinringer samlet på en kort strekning, noe som avviker fra normal vekst. Enkelte av grenene har også vokst innover mot stammen. Ut fra disse kjennetegnene kan man konkludere med at stammen har en knekk eller en sidegren på dette punktet.

Dette treet er ikke en stolpestamme på grunn av greinandelen. Grenene er tykke og buer seg innover mot stammen. Dersom hogstfeltet i stor grad (80-100 % av stammene) består av trær som dette og treet på forrige bilde, er hogstfeltet ikke egnet som stolpebestand. Stolpestammer skal ikke ha råtne grener.

SCAN | POLE

